നാരദപുരാണമ്- പൂർവാർധഃ/അധ്യായഃ 61

< നാരദപുരാണമ്- പൂർവാർധഃ

സനത്കുമാര ഉവാച ..
അശോകം ശോകനാശാർഥം ശാസ്ത്രം ശാംതികരം ശിവമ് ..
നിശമ്യ ലഭ്യതേ ബുദ്ധിർലബ്ധായാം സുഖമേധതേ .. 61-1 ..

ഹർഷസ്ഥാനസഹസ്രാണി ശോകസ്ഥാനശതാനി ച ..
ദിവസേ ദിവസേ മൂഢമാവിശംതി ന പംഡിതമ് .. 61-2 ..

അനിഷ്ടസംപ്രംയോഗാച്ച വിപ്രയോഗാത്പ്രിയസ്യ ച ..
മനുഷ്യാ മാനസൈർദുഃഖൈര്യുജ്യന്തേ യേഽല്പബുദ്ധയഃ .. 61-3 ..

ദ്രവ്യേഷു സമതീതേഷു യേ ഗുണാസ്തേന്ന ചിംദയേത് ..
താനനാദ്രിയമാണശ്ച സ്നേഹബന്ധാദ്വിമുച്യതേ .. 61-4 ..

ദോഷദർശീ ഭവേത്തത്ര യത്ര രാഗഃ പ്രവർത്തതേ ..
അനിഷ്ടബുദ്ധിതാം യച്ഛേത്തതഃ ക്ഷിപ്രം വിരാജതേ .. 61-5 ..

നാർഥോ ന ധർമോ ന യശോ യോഽതീതമനുശോചതി ..
അസ്യാഭാവേന യുജ്യേതം തഞ്ചാസ്യ തു നിവർതതേ .. 61-6 ..

ഗുണൈർഭൂതാനി യുജ്യംതേ തഥൈവ ച ന യുജ്യതേ ..
സർവാണി നൈതദേകസ്യ ശോകസ്ഥാനം ഹി വിദ്യതേ .. 61-7 ..

മൃതം വാ യദി വാ നഷ്ടം യോഽതീതമനുശോചതി ..
ദുഃഖേന ലഭതേ ദുഃഖം മഹാനർഥേ പ്രപദ്യതേ .. 61-8 ..

ദുഃഖോപഘാതേ ശാരീരേ മാനസേ ചാപ്യുപസ്ഥിതേ ..
യസ്മിന്ന ശക്യതേ കർതും യതനസ്തന്നാനുർചിതയേത് .. 61-9 ..

ഭൈഷജ്യമേതദ്ദുഃഖസ്യ യദേതന്നാനുചിംതയേത് ..
ചിംത്യമാനം ഹി ന വ്യേതി ഭൂയശ്ചാഭിപ്രവർദ്ധതേ .. 61-10 ..

പ്രജ്ഞയാ മാനസം ദുഃഖം ഹന്യാച്ഛാരീരമൗഷധൈഃ ..
ഏതദ്വിജ്ഞായ സാമർഥ്യം ന വാന്യൈഃ സമതാമിയാത് .. 61-11 ..

അനിത്യം ജീവിതം രൂപം യൗവനം ദ്രവ്യസഞ്ചയഃ ..
ആരോഗ്യം പ്രിയസംവാസം ന മൃധ്യേത്പംഡിതഃ ക്വചിത് .. 61-12 ..

നാജ്ഞാനപ്രഭവം ദുഃഖമേകം ശോചിതുമർഹതി ..
അശോചൻപ്രതികുർവീത യദി പശ്യേദുപക്രമമ് .. 61-13 ..

സുഖാത്പ്രിയതരം ദുഃഖം ജീവിതേ നാത്ര സംശയഃ ..
ജരാമരണദുഃഖേഭ്യഃ പ്രിയമാത്മാനമുദ്ധരേത് .. 61-14 ..

ഭജംതി ഹി ശാരീരാണി രോഗാഃ ശരീരമാനസാഃ ..
സായകാ ഇവ തീക്ഷ്ണാഗ്രാഃ പ്രയുക്താ ദൃഢധന്വിഭിഃ .. 61-15 ..

വ്യാധിതസ്യ ചികിത്സാഭിസ്ത്രസ്യതോ ജീവിതൈഷിണഃ ..
ആമയസ്യ വിനാശായ ശരീരമനുകൃഷ്യതേ .. 61-16 ..

സ്രംസംതി ന നിവർതംതേ സ്രോതാംസി സരിതാമിവ ..
ആയുരാദായ മർത്യാനാം രാത്ര്യഹാനി പുനഃപുനഃ .. 61-17 ..

അപയംത്യയമത്യംതം പക്ഷയോഃ ശുക്ലകൃഷ്ണയോഃ ..
ജാതം മർത്യം ജരയതി നിമിഷം നാവതിഷ്ടതേ .. 61-18 ..

സുഖദുഃഖാഭിഭൂതാനാമജരോ ജരയത്യസൂൻ ..
ആദിത്യോ ഹ്യസ്തമഭ്യേതി പുനഃ പുനരുദേതി ച .. 61-19 ..

അദൃഷ്ടപൂർവാനാദായ ഭാവാനപരിശംകിതാൻ ..
ഇഷ്ടാനിഷ്ടാ മനുഷ്യാണാം മതം ഗച്ഛന്തി രാത്രയഃ .. 61-20 ..

യോ യദിച്ഛേദ്യഥാകാമം കാമാനാം തത്തദാപ്നുയാത് ..
യദി സ്യാന്ന പരാധീനം പുരുഷസ്യ ക്രിയാഫലമ് .. 61-21 ..

സംയതാശ്ചൈവ ദക്ഷാശ്ച മതിമംതശ്ച മാനവാഃ ..
ദൃശ്യംതേ നിഷ്ഫലാഃ സംതഃ പ്രഹീനാശ്ച സ്വകർമഭിഃ .. 61-22 ..

അപരേ നിഷ്ഫലാഃ സന്തോ നിർഗുണാഃ പുരുഷാധമാഃ ..
ആശാഭിരണ്യസംയുക്താ ദൃശ്യന്തേ സർവകാമിനഃ .. 61-23 ..

ഭൂതാനാമപരഃ കശ്ചിദ്ധിംസായാം സതതോത്ഥിതഃ ..
വംചനായാം ച ലോകേഷു സസുഖേഷ്വേവ ജീയതേ .. 61-24 ..

അചേഷ്ടമാനമാസീനം ശ്രീഃ കംചിദുപതിഷ്ടതി ..
കശ്ചിത്കർമാണി കുരുതേ ന പ്രാപ്യമധിഗച്ഛതി .. 61-25 ..

അപരാധാൻസമാച്ഷ്ടും പുരുഷസ്യ സ്വഭാവതഃ ..
ശുക്രമന്യത്ര സംഭൂതം പുനരന്യത്ര ഗച്ഛതി .. 61-26 ..

തസ്യ യോനൗ പ്രസക്തസ്യ ഗർഭോ ഭവതി മാനവഃ ..
ആമ്രപുഷ്പോപമാ യസ്യ നിവൃത്തിരുപലഭ്യതേ .. 61-27 ..

കേഷാംചിത്പുത്രകാമാനാമനുസന്താനമിച്ഛതാമ് ..
സിദ്ധൗ പ്രയതമാനാനാം നൈവാംഢമുപജായതേ .. 61-28 ..

ഗർഭാദുദ്വിജമാനാനാം ക്രുദ്ധാദശീവിഷാദിവ ..
ആയുഷ്മാൻ ജായതേ പുത്രഃ കഥം പ്രേതഃ പിതേവ സഃ .. 61-29 ..

ദേവാനിഷ്ട്വാ തപസ്തപ്ത്വാ കൃപണൈഃ പുത്രഹേതുഭിഃ ..
ദശമാസാൻപരിധൃതാ ജായതേ കുലപാംസനാഃ .. 61-30 ..

അപരേ ധനധാന്യാനി ഭോഗാംശ്ച പിതൃസംചിതാൻ ..
വിമലാനഭിജായന്തേ ലബ്ധ്വാ തൈരേവ മങ്ഗലൈഃ .. 61-31 ..

അന്യോന്യ സമഭിപ്രേത്യ മൈഥുനസ്യ സമാഗമേ ..
ഉപദ്രവഇവാദൃഷ്ടോ യോനൗ ഗർഭഃ പ്രപദ്യതേ .. 61-32 ..

സ്നിഗ്ധത്വാദിംദ്രിയാർഥേഷു മോഹാന്മരണമപ്രിയമ് ..
പരിത്യജതി യോ ദുഃഖം സുഖമപ്യുഭയം നരഃ .. 61-33 ..

അത്യേതി ബ്രഹ്മ സോഽത്യന്തം സുഖമപ്യശ്നുതേ പരമ് ..
ദുഃഖമർഥാ ഹി ത്യജ്യംതേ പാലനേ ച ന തേ സുഖാഃ .. 61-34 ..

ശ്രുത്വൈവ നാധിഗമനം നാശമേഷാം ന ചിംതയേത് ..
അന്യാമന്യാം ധനാവസ്ഥാം പ്രാപ്യ വൈശേഷികാ നരാഃ .. 61-35 ..

അതൃപ്താ യാംതി വിധ്വംസം സന്തോഷം യാംതി പംഡിതാഃ ..
സർവേ ക്ഷയാംതാ നിചയാഃ പതനാംതാഃ സമുച്ഛ്രയാഃ .. 61-36 ..

സംയോഗാ വിപ്രയോഗാംതാ മരണാംതം ഹി ജീവിതമ് ..
അന്തോ നാസ്തി പിപാസായാസ്തുഷ്ടിസ്തു പരമം സുഖമ് .. 61-37 ..

തസ്മാത്സംതോഷമേവേഹ ധനം ശംസന്തി പംഡിതാഃ ..
നിമേഷമാത്രമപി ഹി യോഽധിഗച്ഛന്ന തിഷ്ടതി .. 61-38 ..

സശരീരേഷ്വനിത്യേഷു നിത്യം കിമനുചിംതയേത് ..
ഭൂതേഷു ഭാവം സംചിംത്യ യേ ബുദ്ധ്യാ തമസഃ പരമ് .. 61-39 ..

ന ശോചംതി ഗതാധ്വാനഃ പശ്യംതി പരമാം ഗതിമ് ..
സംചിന്വന്നേകമേവൈനം കാമാനാവിതൃപ്തകമ് .. 61-40 ..

വ്യാഘ്ര പശുമിവാസാദ്യ മൃത്യുരാദായ ഗച്ഛതി ..
അഥാപ്യുപായം സംപശ്യേദ്ദുഃഖസ്യാസ്യ വിമോക്ഷണേ .. 61-41 ..

അശോചന്നാരഭേന്നൈവ യുക്തശ്ചാവ്യസനീ ഭവേത് ..
ശബ്ദേ സ്പർശേ രസേ രൂപേ ഗംധേ ച പരമം തഥാ .. 61-42 ..

നോപഭോഗാത്പരം കിംചിദ്ധനിനോ വാ്ധനസ്യ വാ ..
വാക്സംപ്രയോഗാദ്ഭൃതാനാം നാസ്തി ദുഃഖമനാമയമ് .. 61-43 ..

വിപ്രയോഗശ്ച സർവസ്യ ന വാചാ ന ച വിദ്യയാ ..
പ്രണയം പരിസംഹൃത്യ സംസ്തുതേഷ്വിതരേഷു ച .. 61-44 ..

വിചരേദസമുന്നദ്ധഃ സ സുഖീ സ ച പംഡിതഃ ..
അധ്യാത്മഗതമാലീനോ നിരപേക്ഷോ നിരാമിഷഃ .. 61-45 ..

ആത്മനൈവ സഹായേന ചശ്ചരേത്സ സുഖീ ഭവേത് ..
സുഖദുഃഖവിപര്യാസോ യദാ സമുപപദ്യതേ .. 61-46 ..

നൈനം പ്രജ്ഞാ സുനിയതം ത്രായതേ നാപി പൗരുഷമ് ..
സ്വഭാവാദ്യത്നമാതിഷ്ഠേദ്യത്നവാന്നാവസീദതി .. 61-47 ..

ഉപദ്രവ ഇവാനിഷ്ടോ യോനിം ഗർഭഃ പ്രപദ്യതേ ..
താനി പൂർവശരീരാണി നിത്യമേകം ശരീരിണമ് .. 61-48 ..

പ്രാണിനാം പ്രാണസംരോധേ മാംസശ്ലേഷ്മവിചേഷ്ടിതമ് ..
നിർദഗ്ധം പരദേഹേന പരദേംഹം ബലാബലമ് .. 61-49 ..

വിനശ്യതി വിനാശാംതേ നാവി നാവമിവാചലാമ് ..
സംഗത്യാ ജഠരേ ന്യസ്തം രേതോബിംദുമചേതനമ് .. 61-50 ..

കേന യത്നേന ജീവംതം ഗർഭം ത്വമിഹ പശ്യസി ..
അന്നപാനാനി ജീര്യംതേ യത്ര ഭക്ഷ്യാശ്ച ഭക്ഷിതാഃ .. 61-51 ..

തസ്മിന്നേവോദരേ ഗർഭഃ കിം നാന്നമിവ ജീര്യതി ..
ഗർഭേ മൂത്രപുരീഷാണാം സ്വഭാവനിയതാ ഗതിഃ .. 61-52 ..

ധാരണേ വാ വിസർഗേ ച ന കർതും വിദ്യതേ്വശഃ ..
പ്രഭവംത്യുദരേ ഗർഭാ ജായമാനാസ്തഥാപരേ .. 61-53 ..

ആഗമേന മഹാന്യേഷാം വിനാശ ഉപപദ്യതേ ..
ഏതസ്മാദ്യോനിസംബംധാദ്യോ ജീവൻപരിമുച്യതേ .. 61-54 ..

പ്രജാം ന ലഭതേ കാംചിത്പുനർദ്ധംദ്വേഷു മജ്ജതി ..
ഗർഭസ്യ സഹ ജാതസ്യ സപ്തമീമീദൃശീം ദശാമ് .. 61-55 ..

പ്രാപ്നുവംതി തതഃ പംച ന ഭവംതി ശതായുഷഃ ..
നാഭ്യുത്ഥാനേ മനുഷ്യാണാം യോഗാഃ സ്യുർനാത്ര സംശയഃ .. 61-56 ..

വ്യാധിഭിശ്ച വിവധ്യംതേ വ്യാധ്രൈഃ ക്ഷുദ്രമൃഗാ ഇവ ..
വ്യാധിഭിർഭക്ഷ്യമാണാനാം ത്യജതാം വിപുലംധനമ് .. 61-57 ..

വേദനാ നാപകർഷംതി യതമാനാസ്ചികിത്സകാഃ .. 61-58 ..

തേ ചാപി വിവിധാ വൈദ്യാഃ കുശലാ സംമതൗഷധാഃ ..
വ്യാധിഭിഃ പരികൃഷ്യംതേ മൃഗാ ജ്യാധൈർരിവാർദിതാഃ .. 61-59 ..

തേ പിബംതി കഷായാംശ്ച സർപീഷി വിവിധാനി ച ..
ദൃശ്യംതേ ജരയാ ഭഗ്നാ നാഗൈർനാഗാ ഇവോത്തമാഃ .. 61-60 ..

കൈർവാ ഭുവി ചികിത്സ്യംത രോഗാർത്താ മൃഗപക്ഷിണഃ ..
ശ്വാപദാശ്ച ദരിദ്രാശ്ച പ്രായോ നാർതാ ഭവംതി തേ .. 61-61 ..

ഘോരാനപി ദുരാധർഷാന്നൃപതീനുഗ്രതേജസ ..
ആക്രമ്യ രോഗ ആദത്തേ പശൂൻപശുപചോ യഥാ .. 61-62 ..

ഇതി ലോകമനാക്രംദം മോഹശോകപരിപ്ലുതമ് ..
സ്രോതസാ മഹസാ ക്ഷിപ്രം ഹ്രിയമാണം ബലീയസാ .. 61-63 ..

ന ധനേന ന രാജ്യേന നോഗ്രേണ തപസാ തഥാ ..
സ്വഭാവാ ഹ്യതിവർതംതേ യേ നിർമുക്താഃ ശരീരിഷു .. 61-64 ..

ഉപര്യുപരി ലോകസ്യ സർവോ ഭവിതുമിച്ഛതി ..
യതതേ ച യഥാശക്തി ന ച തദ്വർതതേ തഥാ .. 61-65 ..

ന മ്രിയേരന്നജീര്യേരൻസർവേ സ്യുഃ സാർവകാമികാഃ ..
നാപ്രിയം പ്രതിപദ്യേരന്നുത്ഥാനസ്യ ഫലം പ്രതി .. 61-66 ..

ഐശ്വര്യമദമത്താശ്ച മാനാന്മയമദേന ച ..
അപ്രമത്താഃ ശഠാഃ ക്രൂരാ വിക്രാംതാഃ പര്യുപാസതേ .. 61-67 ..

ശോകാഃ പ്രതിനിവർതംതേ കേഷാംചിദസമീക്ഷതാമ് ..
സ്വം സ്വം ച പുനരന്യേഷാം ന കംചിദതിഗച്ഛതി .. 61-68 ..

മഹഞ്ച ഫലവൈഷമ്യം ദൃശ്യതേ കർമസംധിഷു ..
വഹംതി ശിബികാമന്യേ യാംത്യന്യേ ശിബികാരുഹഃ .. 61-69 ..

സർവേഷാമൃദ്ധികാമാനാമന്യേ രഥപുരഃ സരാഃ ..
മനുജാശ്ച ഗതശ്രീകാഃ ശതശോ വിവിധാഃ സ്ത്രിയാഃ .. 61-70 ..

ദ്വംദ്വാരാമേഷു ഭൂതേഷു ഗച്ഛന്ത്യേകൈകശോ നരാഃ ..
ഇദമന്യത്പരം പശ്യ നാത്ര മോഹം കരിഷ്യസി .. 61-71 ..

ധർമം ചാപി ത്യജാ ധർമം ത്യജ സത്യാനൃതാം ധിയമ് ..
സർവം ത്യക്ത്വാ സ്വരൂപസ്ഥഃ സുഖീ ഭവ നിരാമയഃ .. 61-72 ..

ഏതത്തേ പരമം ഗുഹ്യമാഖ്യാതമൃഷിസത്തമ ..
യേന ദേവാഃ പരിത്യജ്യ ഭർത്യലോകം ദിവം ഗതാഃ .. 61-73 ..

സനംദന ഉവാച ..
ഇത്യുക്ത്വാ വ്യാസതനയം സമാപൃച്ഛ്യ മഹാമുനിഃ ..
സനത്കുമാരഃ പ്രയയൗ പൂജിതസ്തേന സാദരമ് .. 61-74 ..

ശുകോഽപി യോഗിനാം ശ്രേഷ്ടഃ സമ്യഗ്ജ്ഞാത്വാ ഹ്യവസ്ഥിതമ് ..
ബ്രഹ്മണഃ പദമന്വേഷ്ടുമുത്സുകഃ പിതരം യയൗ .. 61-75 ..

തതഃ പിത്രാ സമാഗമ്യ പ്രണമ്യ ച മഹാമുനിഃ ..
ശുകഃ പ്രദക്ഷിണീകൃത്യ യയൗ കൈലാസപർവതമ് .. 61-76 ..

വ്യാസസ്തദ്വിരഹാദ്ദൂനഃ പുത്രസ്നേഹസമാവൃതഃ ..
ക്ഷണൈകം സ്ഥീയതാം പുത്ര ഇതി ച ക്രോശ ദുർമനാഃ .. 61-77 ..

നിരപേക്ഷഃ ശുകോ ഭൂത്വാ നിഃസ്നേഹോ മുക്തബന്ധനഃ ..
മോക്ഷമേവാനുസംചിത്യ ഗത ഏവ പരം പദമ് .. 61-78 ..

ഇതി ശ്രീബൃഹന്നാരദീയപുരാണേ പൂർവഭാഗേ ബൃഹദുപാഖ്യാനേ ദ്വിതീയപാദേ ഏകഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ .. 61 ..
